

คำชี้แจง

เครื่องมือวัดและประเมินความสามารถและทักษะ
ตามจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน
“ด้านคุณลักษณะตามช่วงวัย”

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

คำชี้แจง

๑. บทบาทสถานศึกษา

๑.๑ ผู้บริหารและครูต้องดำเนินการพัฒนาให้ผู้เรียนได้มีคุณภาพด้วยคุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็นไปตามหลักสูตรโดยมีจุดเน้นตามนโยบายที่กำหนดอย่างต่อเนื่อง

๑.๒ แจ้งให้ผู้เรียนทราบและเข้าใจล่วงหน้าถึงวัตถุประสงค์และระยะเวลาในการประเมินตามจุดเน้นที่ต้องการเพื่อความร่วมมือในการใช้แบบวัดนี้

๑.๓ ผู้เรียนและครูต้องทำความเข้าใจกับนักเรียนว่าผลการประเมินนี้มุ่งเน้นการพัฒนาคุณลักษณะตามช่วงวัยของนักเรียนที่กำหนดไว้ในหลักสูตรโดยไม่นำไปใช้ในการตัดสินผลการเรียน

๒. การใช้เครื่องมือ

๒.๑ ทำเครื่องมือของแต่ละชั้นไปวัดและประเมินนักเรียนใน ๒ ลักษณะ คือ

- ใช้ประเมินนักเรียนตามระดับชั้นที่กำลังศึกษาอยู่เพื่อตรวจสอบคุณภาพด้านคุณลักษณะตามช่วงวัยตามจุดเน้นของแต่ละชั้นและรายงานต่อสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

- ใช้ประเมินความคงทนทางด้านคุณลักษณะตามช่วงวัยของนักเรียนที่เลื่อนขึ้นไปเรียนชั้นที่สูงขึ้น เช่น นำเครื่องมือของชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

๒.๒ ให้สถานศึกษาใช้เครื่องมือประเมินให้เกิดประโยชน์สูงสุด สามารถนำไปใช้ได้หลายครั้ง โดย

๒.๒.๑ ไม่ให้นักเรียนเลือกคำตอบลงในแบบวัดหรือขีดเขียนต่างๆ (ให้ใช้กระดาษคำตอบ)

๒.๒.๒ เก็บแบบวัดและเฉลยไว้ในลักษณะเอกสารลับทางราชการเพื่อใช้ประโยชน์ต่อไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งไม่ควรให้นักเรียนทุกชั้นทราบเฉลย แม้จะประเมินผ่านไปแล้ว

๓. ระยะเวลาในการประเมิน

๓.๑ การประเมินเพื่อตรวจสอบคุณภาพด้านคุณลักษณะตามช่วงวัยที่ต้องรายงานผลตามโปรแกรมติดตามของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานให้สถานศึกษาดำเนินการปีการศึกษาละ ๑ ครั้ง ปลายภาคเรียนที่ ๒ (ภายในเดือนมกราคม)

๓.๒ การประเมินเพื่อตรวจสอบความคงทนของคุณลักษณะตามช่วงวัยในชั้นที่ผ่านมาให้โรงเรียนดำเนินการประเมินในปลายภาคเรียนที่ ๑ (ภายในเดือนสิงหาคม)

๔. การดำเนินการสอบ

๔.๑ ให้สถานศึกษามอบหมายแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการสอบวัดความรู้ทั่วไปของสถานศึกษา

๔.๒ จัดสถานที่หรือห้องสอบให้เป็นไปตามความเหมาะสม

๔.๓ ควบคุม กำกับ ดำเนินการสอบอย่างเคร่งครัดเพื่อให้การดำเนินการสอบมีประสิทธิภาพสูงสุด

๔.๔ ให้ผู้ดำเนินการสอบศึกษาและปฏิบัติตามแนวทางที่กำหนดไว้

๕. การตรวจให้คะแนนและแปลผล

๕.๑ การตรวจให้คะแนน

- แบบวัดทุกฉบับตรวจให้คะแนนตามเฉลย ข้อละ ๑ คะแนน
- ตอบถูกต้อง ๑ คะแนน ตอบไม่ถูกต้อง ๐ คะแนน
- ครูผู้สอนหรือกรรมการตามที่สถานศึกษามอบหมายเป็นผู้ตรวจให้คะแนนตามเฉลย และสรุปผล/แปลผล

๕.๒ การแปลผล

การให้ระดับคุณภาพและแปลผลตามเกณฑ์การประเมิน ให้นำคะแนนที่ได้ของนักเรียนแต่ละคนมากำหนดระดับคุณภาพและแปลความหมาย ดังนี้

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑- ๖

คะแนน ๒๖-๓๐ คะแนน หมายถึง มีคุณลักษณะตามช่วงวัยในระดับดีเยี่ยม

คะแนน ๒๑-๒๕ คะแนน หมายถึง มีคุณลักษณะตามช่วงวัยในระดับดี

คะแนน ๑๕-๒๐ คะแนน หมายถึง มีคุณลักษณะตามช่วงวัยในระดับผ่าน

คะแนน ๐-๑๔ คะแนน หมายถึง มีคุณลักษณะตามช่วงวัยในระดับไม่ผ่าน

๖. การรายงานผลการประเมิน

๖.๑ การรายงานผลสรุปเพื่อรายงานสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

- ให้บันทึกคะแนนของนักเรียนในแต่ละตัวชีวิตลงในแบบบันทึกสรุปผลการประเมิน ในแต่ละชั้นตามแบบที่กำหนด และนำผลการประเมินเฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับโปรแกรมรายงานผลระดับความสำเร็จของการพัฒนาผู้เรียนตามจุดเน้น (ร้อยละของผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์การประเมินในแต่ละชั้น) บันทึกลงในโปรแกรมเพื่อรายงานผลต่อสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๖.๒ การรายงานและสรุปผลการประเมินตรวจสอบความคงทนด้านคุณลักษณะตามช่วงวัยของนักเรียนชั้นที่ผ่านมา ให้ใช้แบบของชั้นที่ผ่านมาแต่ไม่ต้องรายงานผลให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานทราบ ให้นำข้อมูลที่ได้ไปเร่งรัดปรับปรุงและพัฒนานักเรียนต่อไป

๗. การนำผลการประเมินไปใช้

๗.๑ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษานำข้อมูลสารสนเทศจากการประเมินและการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามจุดเน้นด้านคุณลักษณะตามช่วงวัยเพื่อใช้เป็นส่วนหนึ่งในการสรุปผลการปฏิบัติตามยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนความสำเร็จในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และนำไปสู่การตัดสินใจเชิงนโยบายต่อไป

๗.๒ สถานศึกษามีข้อมูลการประเมินของนักเรียนไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาทั้งในระดับชั้นและรายบุคคลซึ่งอาจดำเนินการได้ ดังนี้

- ส่งมอบข้อมูลนักเรียนให้กับผู้สอนให้ชั้นที่นักเรียนเลื่อนชั้นไปเรียนในปีต่อไปเป็นผู้ปรับปรุง/พัฒนานักเรียนต่อไป

- นักเรียนที่มีผลการประเมิน ผ่าน ดี ดีเยี่ยม ให้ศึกษาต่ออย่างมีจุดด้อยในด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามตัวชี้วัดใดอยู่ก็บ้างในการพัฒนาเพิ่มเติมในส่วนนั้น ส่วนนักเรียนที่มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไม่ต้องผ่านเกณฑ์การประเมิน ให้ศึกษาเร่งรัด ปรับปรุง/พัฒนาให้นักเรียนมีคุณลักษณะตามหลักสูตรต่อไป

- ผลการประเมินตรวจสอบความคงทนในด้านคุณลักษณะตามช่วงวัยในปีที่ผ่านมา ให้นำไปใช้ปรับปรุงพัฒนานักเรียนตามจุดเน้นดังกล่าวเช่นเดียวกัน

เฉลยแบบวัดคุณลักษณะตามช่วงวัยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ จำนวน ๓๐ ข้อ

ข้อ๑	ข้อ๒	ข้อ๓	ข้อ๔	ข้อ๕	ข้อ๖	ข้อ๗	ข้อ๘	ข้อ๙	ข้อ๑๐
๑	๔	๓	๓	๑	๓	๓	๔	๒	๒
ข้อ๑๑	ข้อ๑๒	ข้อ๑๓	ข้อ๑๔	ข้อ๑๕	ข้อ๑๖	ข้อ๑๗	ข้อ๑๘	ข้อ๑๙	ข้อ๒๐
๓	๒	๑	๒	๓	๔	๒	๑	๔	๑
ข้อ๒๑	ข้อ๒๒	ข้อ๒๓	ข้อ๒๔	ข้อ๒๕	ข้อ๒๖	ข้อ๒๗	ข้อ๒๘	ข้อ๒๙	ข้อ๓๐
๒	๔	๒	๓	๔	๑	๓	๑	๒	๔

แบบบันทึกผลการประเมินคุณลักษณะตามช่วงวัย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖
ประเมิน วันที่เดือน.....พ.ศ.

คำชี้แจง ในช่องรายการประเมินให้บันทึกคะแนนที่ได้ ในช่องผลการประเมินให้ทำ
เครื่องหมาย ✓

เลข ที่	ชื่อ - สกุล	รวมคะแนน (๓๐)	ผลการประเมิน			สรุป
			ผ่าน			
			ไม่ผ่านเกณฑ์ (๐-๑๔)	พอใช้ (๑๕-๒๐)	ดี (๒๑-๒๕)	
๑	เด็กชายไมตรี งามสี	๑๖		✓		ผ่าน
๒	เด็กหญิงเพ็ญ พุพาน	๑๗		✓		ผ่าน
๓	เด็กหญิงศรี ล้ำเลิศ	๒๓			✓	ผ่าน
๔	เด็กชายพลอย ชูถัม	๑๒	✓			ไม่ผ่าน
๕	เด็กหญิงวัน สดใส	๑๖		✓		ไม่ผ่าน
รวมจำนวนคน			๕			
ร้อยละ						

* เกณฑ์การตัดสิน ๑๕ คะแนนขึ้นไปถือว่าผ่าน

(ลงชื่อ).....ผู้ประเมิน

(.....)

ตำแหน่ง.....

การนำผลการประเมินเข้าระบบเว็บไซต์ฐานข้อมูลสถานศึกษา

- จำนวนนักเรียนทั้งหมดในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ใส่ในช่องเป้าหมาย เท่ากับ ๕ (คน)
- จำนวนนักเรียนที่ผ่านการประเมิน สรุปใส่ในช่องผลงานที่ได้ เท่ากับ ๔ (คน)

เครื่องมือวัดและประเมินความสามารถและทักษะ
ตามจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน
“ด้านคุณลักษณะตามช่วงวัย”

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

แบบวัดคุณลักษณะตามช่วงวัย

คำชี้แจง

๑. แบบวัดคุณลักษณะตามช่วงวัยตามจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนฉบับนี้เป็นแบบเลือกตอบ ๔ ตัวเลือก โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ในการวัดคุณลักษณะ ตามช่วงวัยของนักเรียนเพื่อสรุปผลตามจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน
๒. แบบวัดฉบับนี้มี ๓๐ ข้อ
๓. นักเรียนมีเวลาในการทำแบบวัดฉบับนี้ ๓๐ นาที
๔. ตัวอย่างคำถามและวิธีตอบ

ตัวอย่างคำถาม

(๑) บ่อยครั้งที่ชมพูไปห้างสรรพสินค้ากับคุณแม่ ชมพูจะซื้ออุปกรณ์การเรียนไม่ว่าจะเป็นดินสอ ปากกา ยางลบ ไม้บรรทัด ฯลฯ ถ้านักเรียนเป็นชมพูจะทำอย่างไร

๑. ไม่ทำแบบชมพู เพราะสิ่งของเครื่องใช้ตนเก็บรักษาได้ดีจึงใช้ได้นาน
๒. ทำแบบชมพู เพราะตนเองอยากได้อุปกรณ์การเรียนใหม่ ๆ
๓. ไม่ทำแบบชมพู เพราะอยากได้ชุดใหม่ ๆ แทน
๔. ทำแบบชมพู เพราะคุณแม่อนุญาตให้ซื้อได้

วิธีตอบ

ถ้านักเรียนคิดว่าตัวเลือกที่ ๑ เป็นคำตอบที่ถูกหรือเหมาะสมที่สุด ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย X ลงในกระดาษคำตอบตรงกับหมายเลขข้อที่ต้องการ ดังนี้

ข้อ	๑	๒	๓	๔
○	X			

ถ้าต้องการเปลี่ยนคำตอบให้ขีดฆ่าคำตอบเดิมแล้วทำเครื่องหมาย X ลงในข้อใหม่

ข้อ	๑	๒	๓	๔
○	X		X	

๑) งานนิทรรศการของโรงเรียนซึ่งจะจัดในสัปดาห์หน้า ผู้อำนวยการมอบหมายให้คณะกรรมการนักเรียนรับผิดชอบพิธีเปิดงาน ถ้านักเรียนเป็นประธานนักเรียนจะทำอย่างไรเพื่อให้งานที่ได้รับมอบหมายสำเร็จและมีคุณภาพ

๑. ประชุมปรึกษาหารือ วางแผน ดำเนินการ และติดตามให้ทุกคนมีส่วนร่วม
๒. วางแผนแล้วมอบหมายงานให้สมาชิกทำตามความสมัครใจ
๓. มอบหมายงานให้คณะกรรมการวางแผนและดำเนินการตามหน้าที่
๔. มอบหมายงานให้สมาชิกทุกคนรับผิดชอบตามความถนัด

๒) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ กลุ่มหนึ่งได้ทำโครงการทำฝายชะลอน้ำร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบลและผู้ปกครองนักเรียน ทุก ๆ วันเสาร์ทุกคนต้องไปช่วยกันทำงาน พฤติกรรมของใครที่สะท้อนให้เห็นถึงความเอาใจใส่งานที่ได้รับมอบหมายมากที่สุด

๑. สมชายไปช่วยทำงานทุกสัปดาห์ถ้าไม่มีกิจธุระอื่นๆ
๒. สมพงษ์สำรวจ เลือกพื้นที่และจัดหาวัสดุอุปกรณ์ให้เพื่อนๆได้ปฏิบัติงาน
๓. สมศักดิ์คิดวางแผนการทำงานและมอบหมายงานให้สมาชิกช่วยกันทำ
๔. สมชาติติดต่อประสานงานกับผู้เกี่ยวข้องและลงมือช่วยกลุ่มทำงาน

๓) ครูขอความร่วมมือนักเรียนออกแบบป้ายประชาสัมพันธ์งานนิทรรศการวิชาการของโรงเรียน พฤติกรรมของใครสะท้อนถึงความเอาใจใส่งานที่ได้รับมอบหมายได้เหมาะสมที่สุด

๑. ดวงฤดีไม่เคยออกแบบประชาสัมพันธ์มาก่อนแต่ก็พยายามออกแบบส่งครู
๒. ดวงกมลจ้างสถาปนิกออกแบบประชาสัมพันธ์เพราะอยากให้งานมีคุณภาพ
๓. ดวงหทัยปรึกษาครูศิลปะและลองออกแบบประชาสัมพันธ์ด้วยตนเองส่งครู
๔. ดวงยิหวาค้นหาแบบประชาสัมพันธ์จากอินเทอร์เน็ตแล้วประยุกต์ข้อมูลส่งครู

๔) ตู๊ดตู๋ : คุณครูให้ทำรายงานการศึกษาค้นคว้า เธอทำเสร็จหรือยัง
อ้อย : ยังเลย... ฉันต้องหาข้อมูลเพิ่มเติมมาประกอบการเขียนรายงานอีก
ตู๊ดตู๋ :

ถ้านักเรียนเป็นตู๊ดตู๋ นักเรียนจะแสดงความคิดเห็นอย่างไร

๑. ข้อมูลที่เธอค้นมา ก็น่าจะเพียงพอแล้วนะ
๒. ให้ฉันช่วยหาข้อมูลใหม่ งานจะได้เสร็จเร็ว ๆ
๓. เธอรู้จักค้นคว้าหาข้อมูล งานของเธอต้องออกมาดีแน่ ๆ
๔. ไม่ต้องหาข้อมูลมากมายหรอก รีบ ๆ ทำให้เสร็จ จะได้ส่ง

๕) อาร์มขอโทรศัพท์รุ่นเก่า ๆ ที่เพื่อนไม่ใช้ มารื้อเพื่อศึกษาส่วนประกอบครั้งแรกอาร์มแค่อยากรู้ว่าในโทรศัพท์มีชิ้นส่วนอะไรบ้าง ถ้าประกอบใหม่จะใช้งานเหมือนเดิมได้ไหม แต่พอเห็นความต่างของแต่ละยี่ห้อ ก็เกิดความคิดที่จะดัดแปลงเพราะมีความเป็นไปได้ว่าสามารถนำชิ้นส่วนไปประกอบเป็นอุปกรณ์การใช้งานอื่นได้ อาร์มลองผิดลองถูกมาหลายต่อหลายครั้ง ในที่สุดเขาก็ผลิตหุ่นยนต์ที่ใช้คำสั่งเก็บลูกปิงปองได้ ถ้านักเรียนเป็นอาร์มนักเรียนจะอย่างไร

๑. ถ้าลองผิดลองถูกน่าจะได้ประสบการณ์เป็นทุนในการพัฒนางาน
๒. ไม่เสียเวลาลองผิดลองถูกหลายครั้ง นอกจากสิ้นเปลืองยังเสี่ยงกับความล้มเหลว
๓. น่าสนใจได้ประสบการณ์เยอะ แต่ไม่แน่ใจว่าสิ่งที่ได้รับจะดีหรือไม่
๔. ถ้าจะทำหุ่นยนต์ก็ซื้อหนังสือการทำหุ่นยนต์มาประกอบเลยไม่ต้องเสียเวลา

๖) รวีวรรณ : พวงเพ็ญเธอมีวิธีการเตรียมตัวในการพูดสุนทรพจน์อย่างไรนะ จึงทำให้ประสบความสำเร็จในการประกวดทุกครั้ง

พวงเพ็ญ : ก็ตั้งใจ ขยันฝึกซ้อม และค้นข้อมูลให้ครอบคลุมประเด็นที่พูด น้ำเสียง และจังหวะการพูดที่สำคัญนะ

รวีวรรณ :

ถ้านักเรียนเป็นรวีวรรณ นักเรียนจะเห็นด้วยกับสิ่งที่พวงเพ็ญพูดหรือไม่

๑. ไม่เห็นด้วยเพราะจะมีคนขยันสักกี่คน ที่ประสบความสำเร็จง่าย ๆ
๒. เห็นด้วยเพราะมีความพยายามอยู่ที่ไหน ความสำเร็จอยู่ที่นั่น
๓. เห็นด้วยเพราะคนที่มีความสามารถและความพยายามย่อมประสบความสำเร็จ
๔. ไม่เห็นด้วยเพราะเป็นความโชคดีมากกว่า

๗) ในการสอบกลางภาคเรียน สุชาติได้คะแนนวิชาฟิสิกส์ ๑๕ คะแนน จากคะแนนเต็ม ๓๐ คะแนน ทำให้สุชาติวางแผนการเรียนเพื่อให้คะแนนสอบปลายภาคเรียนวิชาฟิสิกส์เพิ่มขึ้น เหตุผลในข้อใดที่มีความเป็นไปได้ในการพัฒนาการสอบของสุชาติ

๑. เรียนพิเศษวิชาฟิสิกส์กับครูเก่ง ๆ ดัง ๆ มากขึ้น
๒. อ่านหนังสือมาก ๆ ดิวเข้มกับเพื่อนและครูเพิ่มขึ้น
๓. ทำความเข้าใจเนื้อหาในบทเรียนและทบทวนสม่ำเสมอ
๔. เข้าห้องสมุดศึกษาคู่มือหรือกฤตยในการเรียนฟิสิกส์

๘) ถ้านักเรียนไม่ชอบเรียนวิชาใดวิชาหนึ่ง เมื่อถึงชั่วโมงเรียนวิชานั้น นักเรียนจะอย่างไร จึงจะมีความสุขในการเรียนตลอดชั่วโมงมากที่สุด

๑. หาสาเหตุที่ไม่ชอบวิชานั้นและพยายามปรับปรุงแก้ไข
๒. คิดบวกทำให้ชอบตั้งใจฟังครูสอน
๓. สังเกตว่าเพื่อน ๆ ในห้องเรียนเป็นอย่างไรและปรับตัวให้เหมือนเพื่อน
๔. มีเป้าหมายในการเรียน ทำความเข้าใจและตั้งใจเรียน

๙) เหตุการณ์ในข้อใดที่มีส่วนกระตุ้นหรือเสริมแรงให้นักเรียนเป็นแบบอย่างในการศึกษาเล่าเรียนมากที่สุด

๑. นกเป็นโปลิโอมาตั้งแต่เกิด เขาพยายามเรียนจนสำเร็จชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖
๒. หนู่มเป็นเด็กกำพร้าอาศัยอยู่กับหลวงตา เรียนจบเกียรตินิยมอันดับหนึ่ง
๓. น้ำหวานช่วยแม่ขายของในตลาดก่อนไปโรงเรียนทุกเช้า
๔. พงษ์ชายปลาหมึกย่างเพื่อหารายได้ระหว่างเรียนคณะวิศวกรรมศาสตร์

๑๐) การเขียนรายงานเรื่องท่องเที่ยวโลกอาเซียน บุคคลในข้อใดมีกระบวนการเขียนรายงานได้อย่างมีขั้นตอนถูกต้อง

๑. ศึกษาค้นหาข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตและคัดลอกส่งครู
๒. อารยาจัดทำแผนผังความคิด ค้นหาข้อมูลตามหัวข้อและเขียนรายงานส่งครู*
๓. ทรงศักดิ์ระดมสมองจากเพื่อนในกลุ่มและเขียนรายงานส่งครู
๔. สายใจศึกษาตัวอย่างผลงานของคนอื่นแล้วเขียนรายงานส่งครู

๑๑) ป้อมและเพื่อน ๆ ได้รับมอบหมายให้ผูกผ้าตากแห้งเวทีให้เสร็จภายใน ๑ วัน แต่ป้อม มีความจำเป็นต้องไปโรงพยาบาลในวันนั้น ป้อมกับเพื่อน ๆ ควรทำอย่างไร งานจึงจะสำเร็จตามกำหนดเวลา

๑. ขอผูกผ้าตากแห้งเพียง ๒ มุมก็เพียงพอ
๒. แจ้งความจำเป็นกับครูที่ปรึกษาหรือครูที่มอบหมาย
๓. ขอร้องเพื่อน ๆ ๓ - ๔ คนให้มาช่วยกันผูกผ้าให้เสร็จ
๔. ขอเลื่อนกำหนดเวลาทำงานออกไป

๑๒) แก้วไม่มีความรู้เรื่องการใช้คอมพิวเตอร์ แต่ครูให้นำเสนองานโดยใช้ ICT จะเป็นรูปแบบใดก็ได้ ตามความถนัดและความสนใจ เพื่อน ๆ หลายคนนำเสนอในรูปแบบมัลติมีเดียและเพื่อนหลาย ๆ คนก็มีความคิดสร้างสรรค์แปลกใหม่ทำให้แก้วต้องคิดหาวิธีการนำเสนอ ถ้านักเรียนเป็นแก้ว นักเรียนจะทำอย่างไร

๑. ฝึกทำมัลติมีเดีย แม่มือใหม่ไม่ค่อยชำนาญเวลานำเสนอจะได้เหมือนเพื่อน
๒. ฝึกทำ Power Point เพราะง่ายกว่ามัลติมีเดีย เพิ่มสีสันและภาพเคลื่อนไหวจนทำได้เอง
๓. จ้างทำมัลติมีเดียแล้วฝึกการนำเสนอจนคล่อง
๔. ให้เพื่อนช่วยทำ Power Point ใส่ภาพเคลื่อนไหว บันทึกเสียงการนำเสนอให้ด้วย

๑๓) พฤติกรรมของใครสะท้อนถึงความทู่แท้ อดทนในการทำงานอย่างเหมาะสม

๑. ยุคลขึ้นรถโดยสารไปสืบค้นข้อมูลจากร้านอินเทอร์เน็ตที่อำเภอแล้วนำข้อมูลมาเขียนสรุปด้วยตนเอง
๒. ยุพินรีบรื้อให้คุณพ่อติดอินเทอร์เน็ตที่บ้านเพื่อจะได้สืบค้นข้อมูลได้สะดวกและรวดเร็วมากยิ่งขึ้น
๓. ยุพาขอให้เพื่อนสนิทเป็นผู้สืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต ส่วนยุพาเป็นผู้เขียนสรุปสาระสำคัญทั้งหมด
๔. ยุบลไม่มีเวลาทำรายงานเพราะทำงานวิชาคณิตศาสตร์ไม่เสร็จจึงจ้างยุพรสืบค้นข้อมูลและเขียนสรุปให้

- ๑๔) ครูให้นักเรียนทำรายงานจากการศึกษาค้นคว้าในเรื่องที่สนใจความยาวไม่น้อยกว่า ๑๕ หน้า
- นิตยา “ฉันจะเป็นคนกำหนดหัวข้อให้พวกเธอไปค้นคว้าข้อมูล”
- นนุช “ฉันจะสืบค้นข้อมูลตามหัวข้อทั้งหมดให้”
- ปิยนุช “งั้นฉันจะช่วยเรียบเรียงข้อมูล”
- นীরนุช “ส่วนฉันจะพิมพ์และเข้าเล่ม”
- จากบทสนทนา พฤติกรรมของใครสะท้อนถึงความอดทนและทุ่มเทในการทำงานมากกว่าคนอื่น
๑. นิตยา
 ๒. นนนุช
 ๓. ปิยนุช
 ๔. นীরนุช
- ๑๕) ชัยรัตน์ : ฉันอุตส่าห์ทำงานชิ้นนี้สุดฝีมือ ครูยังไม่ดีอีก เลิกทำดีกว่า
- สุทัศน์ : เธอไม่ลองไปถามครูดูว่าผิดตรงไหน
- ชัยรัตน์ : ไม่ถามแล้วหละ ทำดีที่สุดแล้วยังไม่ผ่านอีก
- สุทัศน์ :
- ถ้านักเรียนเป็นสุทัศน์ จะให้ข้อคิดแก่ชัยรัตน์อย่างไร
๑. ใจเย็น ๆ เธอไม่ต้องด่วนตัดสินใจอย่างนั้น
 ๒. เธอทุ่มเทมากแล้ว ก็น่าจะปรับปรุงนะ
 ๓. ถ้าเธอยอมเอางานมาปรับปรุง งานก็จะสมบูรณ์
 ๔. ลองทบทวนงานใหม่ อาจจริงเหมือนครูว่า
- ๑๖) แพท : ฉันมีไอเดียดีๆ ที่สามารถเปลี่ยนแปลงสมดุลบางอย่างระหว่างความสัมพันธ์ของคนเราได้นะ
- แนน : แต่อย่าลืมนะ ช่วงเริ่มแรกไอเดียที่ดีจึงมักถูกต่อต้านเสมอ
- ถ้านักเรียนเป็นแพท นักเรียนจะคิดอย่างไร
๑. ความสำเร็จใด ๆ ได้มาโดยไม่มีการสูญเสีย
 ๒. ไม่เป็นไรถ้าแนวความคิดดี ๆ จะได้พัฒนาตนเอง
 ๓. เป็นเรื่องธรรมดาของคนที่เคยชินยอมต้องการเวลาพิสูจน์
 ๔. ถ้าเราสามารถทำประโยชน์เพื่อผู้อื่นได้ แม้จะถูกต่อต้าน สักวันเขาก็คงยอมรับ
- ๑๗) สุนิสาได้รับมอบหมายให้เป็นประธานจัดชุด “อาหารไทยในวรรณคดี” ในงานแสดงนิทรรศการทางวิชาการของโรงเรียน ในวันที่นัดหมายแบ่งงาน มีสมาชิกขาดประชุม ๒ คน มาประชุม ๘ คน ถ้านักเรียนเป็นสุนิสา จะทำอย่างไร
๑. เลื่อนการประชุมเป็นวันอื่นที่สมาชิกมาได้พร้อมเพรียงกัน
 ๒. ให้ที่ประชุมพิจารณามอบหมายงานที่เหมาะสมให้แก่คนที่มา
 ๓. ให้คนที่ไม่มาช่วยงานคนใดคนหนึ่งที่มาประชุม และได้รับภาระงานมาก
 ๔. มอบหมายงานให้เฉพาะผู้ที่มาประชุม ผู้ที่ไม่มาประชุม ให้ย้ายไปอยู่กลุ่มอื่น

๑๘) พุทธร พบว่าป้ายนิเทศที่วางไว้หน้าบันได ไม่มีใครสนใจอ่านเลย ถ้านักเรียนเป็นพุทธร จะทำอย่างไร

๑. ปรับปรุงรูปแบบและเนื้อหาให้น่าสนใจ
๒. เปลี่ยนสถานที่ไปวางไว้ที่ริมระเบียง
๓. จัดเพื่อนกลุ่มหนึ่งเป็น “หน้าม้า” ไปยืนอ่าน
๔. เก็บป้ายนี้ไป เพราะวางไว้ก็เกะกะ ไม่เกิดประโยชน์

๑๙) จินตนาเป็นหัวหน้าห้อง สังเกตเห็นว่าการทำงานวิชาคหกรรมเพื่อนักเรียนกลุ่มหนึ่งใช้เวลา ล้างจานนานมาก เพราะเกรงว่าน้ำจะกระเด็นเปียก เปรอะเสื้อผ้า ถ้านักเรียนเป็นจินตนาจะแก้ปัญหา อย่างไร

๑. จำกัดเวลาการล้างให้น้อยลง
๒. ให้เพื่อนกลุ่มนี้จัดหาคนอื่นมาล้างแทน
๓. จัดเพื่อนกลุ่มนี้ไปทำงานอื่นที่ไม่เปอะเปื้อน
๔. จัดหาผ้ากันเปื้อนไว้สำหรับการล้างถ้วยจาน

๒๐) ยรรยงเป็นหัวหน้าห้อง พบว่ามีเพื่อนกลุ่มหนึ่งหลีกเลี่ยงการทำเวรอยู่เสมอ แต่ที่ไม่ถูกลงโทษ เพราะเพื่อนส่วนใหญ่ยังรับผิดชอบอยู่ ถ้านักเรียนเป็นยรรยง จะทำอย่างไร

๑. รวบรวมรายชื่อไว้ ไปพบสอบถามถึงปัญหา ปรึกษาคุณครู
๒. รวบรวมรายชื่อไว้ แล้วเสนอให้คุณครูว่ากล่าวตักเตือน
๓. คิดว่าเพื่อนน่าจะมีความจำเป็น เหยยไว้ก็ยังไม่ปัญหา
๔. จัดนักเรียนกลุ่มนี้ให้เป็นเวรในวันเดียวกัน

๒๑) ส.ส. : หลวงพ่อครับ กระผมขอของติดตัวไว้เพื่อเป็นกำลังใจหน่อยเถอะครับ

หลวงพ่ : โยม ก่อนที่จะรับไป มีข้อห้ามนะ ภายใน ๔ ปีนี้ห้ามเปิดตลับพระ
ท่านชอบฟังธรรมะโยมต้องเล่าเรื่องความเสียดสละที่ทำในแต่ละวันให้ท่าน
ฟังทุกวัน ก่อนเล่าท่องนะโม ๓ จบ แล้วกราบ ๓ ครั้ง จำไว้

ส.ส. : ๔ ปีผ่านไผมมากกราบหลวงพ่ ตอนนี้ผมได้เป็นรัฐมนตรีแล้ว แต่ผมเคืองหลวงพ่ที่
หลอกให้ผมกราบ ตลับเปล่า ๆ ตั้ง ๔ ปี

หลวงพ่ : โยมไม่รู้ตัวหรือไร ว่าพระในตลับเข้าไปอยู่ในตัวโยมแล้ว เพราะโยมถือสัจจะ
และทำตามสิ่งที่สั่งไว้ และเสียดสละให้คนอื่นเป็นประจำ ทุกวันนี้โยมกราบพระ
ในตลับ ก็หมายความว่าโยมกราบพระในใจโยมนั้นแหละ

นักเรียนคิดอย่างไรกับบทสนทนา

๑. ความสำเร็จอยู่ที่ความตั้งใจจริง ไม่ต้องพึ่งสิ่งอื่น
๒. เพราะใครทำดี สิ่งดี ๆ พระดี ๆ ก็อยู่กับตัวเราและสมหวังทุกเรื่อง
๓. เราจะถึงฝั่งฝันหรือไม่ ไม่ได้อาศัยสิ่งอื่นนอกจากตัวเราเลย นอกจากคุณธรรมความดีที่ทำ
๔. หากเราพยายามทำเรื่องใดเรื่องหนึ่งอย่างเต็มที่ จะบอกได้ว่า เรามีความสามารถในเรื่องนั้น

๒๒) ครูมอบหมายให้นักเรียนแต่ละกลุ่มจัดทำหนังสือเล่มเล็กแล้วนำเสนอครูในสัปดาห์หน้า ซึ่งกลุ่มของวิวัฒน์ไม่เคยทำหนังสือเล่มเล็กมาก่อน ถ้านักเรียนเป็นประธานกลุ่มจะอย่างไร เพื่อให้งานเสร็จตามเวลาที่กำหนดและมีคุณภาพ

๑. ประชุมปรึกษาหารือแบ่งงานให้สมาชิกรับผิดชอบตามความถนัด
๒. มอบหมายหน้าที่ให้สมาชิกแต่ละคนศึกษาวิธีการทำหนังสือเล่มเล็ก
๓. ปรึกษาครูขอให้ครูช่วยวางแผนแบ่งหน้าที่รับผิดชอบแก่สมาชิก
๔. ประชุม มอบหมายหน้าที่ให้สมาชิกรับผิดชอบ กำกับติดตาม

๒๓) วิไลได้รับมอบหมายให้เป็นพิธีกรงานวันสุนทรภู่ในวันศุกร์หน้าและต้องเตรียมโครงร่างการพูดเพื่อให้ครูที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องก่อนวันงาน แต่วิไลลืมไว้ที่บ้านซึ่งอยู่ไกลจากโรงเรียน แต่ในที่สุดเธอก็สามารถนำโครงร่างมาให้ครูที่ปรึกษาตรวจสอบได้ทันเวลา นักเรียนคิดว่าวิไลนำโครงร่างมาให้ครูปรึกษาได้อย่างไร

๑. ขับรถจักรยานยนต์กลับไปเอาโครงร่างที่บ้านก่อนนำมาให้ครูที่ปรึกษา
๒. โทรศัพท์กลับบ้านให้คุณพ่อนำเอาโครงร่างมาส่งให้ ก่อนนำมาให้ครูที่ปรึกษา
๓. เขียนโครงร่างใหม่โดยให้เพื่อน ๆ ช่วยคิดก่อนนำมาให้ครูที่ปรึกษา
๔. ขอคำปรึกษาครูภาษาไทยท่านอื่นช่วยคิดโครงร่างก่อนนำมาให้ครูที่ปรึกษา

๒๔) ในการจัดกิจกรรมร่วมกับชุมชน เรื่อง หมวกนิรภัย โรงเรียนต้องประสานกับหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้ความรู้กับนักเรียน โดยมอบหมายหน้าที่ในการเตรียมงาน พฤติกรรมใดที่สะท้อนถึงความตั้งใจและรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมายเหมาะสมที่สุด

- ๑) ไพศาลมีหน้าที่ติดต่อองค์การกำกับการตำรวจภูธรจึงให้เพื่อนไปติดต่อผู้กำกับขามาบรรยายให้ความรู้
- ๒) สาครรับผิดชอบประมาณการค่าใช้จ่าย จึงให้เจ้าหน้าที่การเงินคำนวณและเบิกจ่ายเงินให้
- ๓) สุทัศน์ไปติดต่อสำนักงานขนส่งจังหวัดและหน่วยกู้ภัยให้มาจัดนิทรรศการ
- ๔) สุรพันธ์ ให้น้องโทรศัพท์ไปติดต่อร้านประดับยนต์ให้มาเปิดร้านจำหน่ายหมวกนิรภัย

๒๕) พฤติกรรมของบุคคลในข้อใดที่แสดงว่าตั้งใจและรับผิดชอบต่องานในหน้าที่มากที่สุด

- ๑) เจียบ : ไม่รู้เป็นยังไงช่วงนี้เบื่อ ๆ วาง ๆ งานไว้ก่อนเดี๋ยวค่อยทำต่อ
- ๒) แจ้ว : ฉันทก็รู้สึกเซ็ง ๆ ทำ ๆ ไปยังงั้นแหละจะได้เสร็จ ๆ
- ๓) จำ : ฉันทก็ไม่ต่างกับพวกเธอหรอกแต่ก็ต้องทำเพราะหลีกเลี่ยงไม่ได้
- ๔) จุ่ม : ใช่วันทก็รู้สึกแยแต่ก็จะพยายามทำให้เสร็จทันเวลา

๒๖) นิภา : โลกเรากำลังเปลี่ยนแปลง บางคนก็รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงนี้ แต่บางคนก็ไม่รู้เอาเสียเลย
พิสมัย : ถ้าคุณยังอยากมีรายได้พอจะซื้อข้าวสารกรอกหม้อในอีก ๕ ปีข้างหน้าละก็ฉันแนะนำว่า
คุณควรเจียหูฟังคนจำพวกแรก และหลีกเลี่ยงจากคนจำพวกหลัง

นิภา :

ถ้านักเรียนเป็นนิภา นักเรียนจะพูดอย่างไร

๑. ต้องเตรียมตัวเตรียมใจในการดำเนินชีวิตให้พร้อมเพราะชีวิตไม่มีอะไรแน่นอน
๒. ต้องเตรียมตัวให้พร้อมสำหรับการเปลี่ยนแปลง
๓. ต้องติดตามเหตุการณ์บ้านเมือง ดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง
๔. ต้องเอาใจใส่เรื่องการบริหารการเมืองบ้าง

๒๗) พัฒน์ : เราทุกคนมีภูเขาเอเวอร์เรสต์เป็นของตัวเองและเราเกิดมาในโลกนี้ก็เพื่อจะปีนขึ้นไปบน
ภูเขาภูคนั้น

แพรว : คุณอาจจะไม่มีวันไปถึงยอดเขา เรื่องนี้เป็นเรื่องอภัยให้ได้ แต่ถ้าคุณไม่แม้แต่จะพยายาม
จริงจังสักครั้งที่จะปีนไปให้สูงกว่าแนวหิมะ อีกหลายปีต่อจากนี้ เมื่อคุณกำลังนอนรอความตายอยู่บน
เตียง คุณจะต้องรู้สึกว่างเปล่าอย่างที่สุด

ถ้านักเรียนเป็นพัฒน์ นักเรียนคิดอย่างไร

๑. ฝันให้ไกล ไปให้ถึง
๒. ถ้าพยายามแล้ว ไม่สำเร็จก็ถือว่าทำดีที่สุดแล้ว
๓. คนเราควรจะมีเป้าหมายในชีวิต จะทำให้ตนเองมีคุณค่า
๔. ทุกคนเกิดมามีความฝัน แต่จะมีสักกี่คนที่ทำความฝันให้สำเร็จ

๒๘) ณเดช : ฉันจะลาออกจากบริษัทนี้แล้ว

นวิวัฒน์ : ไหนนายบอกว่าชอบงานนี้ไง

ณเดช : ก็ชอบอยู่หรอก แต่เหตุผลเดียวที่เขาจ้างฉันอยู่ก็เพราะฉันอายุน้อยแล้ว
เงินเดือนถูกเมื่อไหร่ฉันอายุไม่น้อย เงินเดือนไม่ถูกละก็ฉันโดนเขี่ยกระเด็นแน่

ถ้านักเรียนเป็นนวิวัฒน์ จะตอบณเดชว่าอย่างไร

๑. เมื่อเป็นงานที่ชอบ ทำแล้วมีความสุขก็ทำต่อไป อนาคตเป็นเรื่องไม่แน่นอน
๒. นายก็อย่าตีตนไปก่อนไข้เลย อะไรจะเกิดมันก็ต้องเกิด
๓. ถ้าเรายังเป็นลูกจ้าง ก็คงไม่มีสิทธิ์เลือก นอกจากอดทนทำหน้าที่ให้ดีที่สุด
๔. นายก็พยายามทำงานให้มาก ๆ ขึ้นตามอายุสิ เงินเดือนจะได้สูงตามไปด้วย

๒๙) ปัญญา : งานชิ้นนี้เราต้องช่วยกันนะเพราะงานค่อนข้างยาก

เรณู : ใช้..ที่สำคัญต้องรีบทำส่งครูด้วยนะ

สุนีย์ : เสาร์อาทิตย์นี้เรามาทำที่โรงเรียนดีไหม

พิชัย : ฉันไม่ว่างต้องช่วยยายทำงานบ้าน

นักเรียนกลุ่มนี้ควรทำอย่างไรเพื่อให้งานสำเร็จ

๑. ช่วยกันทำสามคนเพราะพิชัยต้องทำงานช่วยยาย
๒. พิชัยควรรีบช่วยยายทำงานบ้านให้เสร็จโดยเร็วแล้วมาช่วยเพื่อนทำงาน

๓. แบ่งงานให้แต่ละคนไปทำที่บ้านแล้วนำมารวมกันช่วงเรียน
๔. ตัดพิชียออกจากกลุ่มไปเลย

๓๐) พฤติกรรมของบุคคลในข้อใด สะท้อนให้เห็นความพยายามและความอดทนในการทำงานได้ดีที่สุด

๑. ชีรเดชสืบค้นข้อมูลเรื่องท่องเที่ยวอาเซียนจากอินเทอร์เน็ตเสร็จภายใน ๑ วันและสามารถเขียนรายงานส่งครูได้
๒. ชีรพลเข้าห้องสมุดทุกวันเพื่อหาข้อมูลเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงมาเขียนรายงานส่งครู
๓. ชีรนุชเขียนรายงานวรรณกรรมท้องถิ่นในจังหวัดของตนโดยถามปราชญ์ชาวบ้าน
๔. ชีรพัฒน์ลงพื้นที่เก็บข้อมูลวิถีชีวิตของชาวนาไทยเพื่อทำรายงานเชิงวิชาการ